

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA Den Haag

**Ministerie van
Infrastructuur en Milieu**

Plesmanweg 1-6
2597 JG Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag
T 070 456 00 00
F 070 456 11 11

Kenmerk
2011039614

Datum 7 maart 2011
Betreft Actieprogramma Aanpak Leegstand Kantoren

Geachte Voorzitter,

Hierbij bied ik u het toegezegde Actieprogramma Aanpak Leegstand Kantoren (brief 32500-XII 62, d.d. 14-11-2011).

In 2010 stond ongeveer 14% van de kantoorruimte in Nederland leeg. Op sommige bedrijventerreinen of kantoorparken ging het zelfs om een derde van de ruimte. Deze leegstand is voor een groot deel structureel en neemt in de toekomst alleen maar toe. Onder andere omdat de beroepsbevolking niet meer groeit en daarnaast door vernieuwingen als 'Het Nieuwe Werken'.

Leegstand is verspilling van ruimte en kapitaal. Op de Kantorentop van 25 mei 2010 besloten alle betrokken partijen gezamenlijk het probleem aan te pakken. Gemeenten, provincies, banken, beleggers, projectontwikkelaars en ik zelf zijn akkoord met een gezamenlijk actieprogramma dat de groeiende leegstand moet terugdringen. Het actieprogramma bindt deze partijen bij dit dossier. Het gaat om organisaties van beleggers (IVBN, VastgoedBelang), projectontwikkelaars (NEPROM), van gemeenten (VNG) en provincies (IPO). Het actieprogramma wordt ook gesteund door een gebruikersorganisatie (CoreNet) en een bank (ING Real Estate Finance). Deze partijen hebben zich inmiddels geëngageerd aan de acties en over de voortgang zal ik tweemaal per jaar met hen overleg voeren.

Het actieprogramma pakt de leegstand op drie manieren aan:

- 1) Herontwikkeling, transformatie en sloop
- 2) Maatregelen om het functioneren van de kantorenmarkt op lange termijn te verbeteren
- 3) Beter regionale ruimtelijke planning, programmering en afstemming.

Zoals uit het bovenstaande blijkt is het aanpakken van leegstand een probleem van veel betrokken partijen. In het actieprogramma onderkennen overheden en marktpartijen hun eigen rol en pakken die op. Om gemeenten, provincies en bedrijven te helpen, neem ik het voortouw door vraag en aanbod van kantoorruimte in kaart te brengen. Daarnaast kijk ik naar mogelijkheden om planologische, juridische en fiscale regels beter te benutten om leegstand aan te

pakken, en zoek ik naar kansen om belemmeringen in huidige wetten en regels voor sloop en transformatie (kantoren gebruiken voor andere doeleinden) weg te nemen.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU

**Ministerie van
Infrastructuur en Milieu**

Datum

Kenmerk
2011039614

mw. drs. M.H. Schultz van Haegen